

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. VAL. MARTIALIS

Martialis, Marcus Valerius

AMSTELODAMI, 1628

Liber V.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-711)

Ad librum. 89.

Ohe, jam satis est, ohe, libelle;
 Iam pervenimus usque ad umbilicos.
 Tu procedere adhuc, & ire quæris;
 Nec summa potes in scheda teneri:
 Sic tanquam tibi res peracta non sit,
 Quæ prima quoque pagina peracta est.
 Iam lector queriturque, deficitque;
 Iam librarius hoc & ipse dicit:
 Ohe, jam satis est, ohe, libelle.

M. V A L.

MARTIALIS

Epigrammatum.

LIBER V.

*Cæsari (Domitiano) librum
 mittit. I.*

HOc tibi, Palladiæ seu collibus uteris Albæ,
 Cæsar, & hinc Triviam prospicis, inde
 Thetin:

Seu tua veridicæ discunt responsa sorores,
 Plana suburbani qua cubat unda freti:
 Seu placet Æneæ nutrix, seu filia Solis,
 Sive salutiferis candidus Auxur aquis
 Mittimus, & rerum felix tutela, salusque,
 Sospite quo gratum credimus esse Iovem.
 Tu tantum accipias; ego te legisse putabo:
 Et tumidus Galla credulitate fruatur.

De eodem. 2.

Matronæ, puerique, virginesque,
 Vobis pagina nostra dedicatur.
 Tu, quem nequitia procacioris
 Delectant nimium, salesque nudi,

64

Lascivos

104 M. VAL. MARTIALIS
Lascivos lege quattuor libellos ;
Quinctus cum Domino liber jocetur:
Quem Germanicus ore non rubent
Coram Cecropia legat puella.

Ad Germanicum. 3.

Accola jam nostræ Degis, Germanice, ripæ,
A famulis Istri qui tibi venit aquis,
Lætus, & attonitus viso modo præside mundi,
Affatus comites dicitur esse suos :
Sors mea quam fratris melior! cui tam prope sag
est
Cernere, tam longè quem colit ille deum.

Ad Paullum, de Myrtale. 4.

Fructere multo Myrtale solet vino ;
Sed fallat ut nos, folia devorat lauri,
Meruinque cauta fronde non aqua miscet,
Hanc tu rubentem prominentibus venis
Quoties venire, Paulle, videris contra;
Dicas, licebit: Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum. 5.

Sexte, Palatinæ cultor facunde Minervæ,
Ingenio frueris qui propiore dei.
Nam tibi nascentes Domini cognoscere curas,
Et secreta ducis pectora nosse licet.
Sic locus & nostris aliqua tibi parte libellis,
Qua Pedito, qua Marso, quaque Catullus erit,
Ad Capitolini coelestia carmina belli
Grande cothurnati pone Maronis opus.

*Librum commendat Parthe-
nio. 6.*

Si non est grave, nec nimis molestum,
Musæ, Parthenium rogate vestrum:
Sic te serior & beata quondam
Salvo Cæsare finiat senectus,
Et sis invidia favente felix ;
Sic Burrus cito sentiat parentem ;
Admittas timidam, brevemque chartam
Intra limina sanctoris aulæ:
Nosti tempora tu Iovis sereni,
Cum fulget placidus, suoque vultu,

Quo nil supplicibus solet negare.
Non est, quod metuas preces iniquas:
Nunquam grandia, nec molesta poscit,
Quæ cedro decorata purpuraque
Nigris pagina crevit umbilicis.
Nec porrexeris ista, sed teneto,
Si tanquam nihil offeras, agasque.
Si novi dominum novem sororum;
Vltro purpureum petet libellum.

*De Roma post incendium
restaurata. 7.*

Qualiter Assyrios renovant incendia nidos,
Vna decem quoties sæcula vixit avis:
Taliter exuta est veterem nova Roma senectam,
Et sumpsit vultus præsidis ipsa sui.
Iam precor oblitus nostræ, Vulcane, querelæ
Parce: sumus Martis turba, sed & Veneris.
Parce, pater: sic Lemniacis lasciva catenis
Ignoscat conjux, & patienter amet.

De Phaside. 8.

Edictum Domini Deique nostri,
Quo subsellia certiora fiunt,
Et puros eques ordines recepit,
Dum laudat modo Phasis in theatro,
Phasis purpureis ruber lacernis,
Et jactat tumido superbus ore:
Tandem commodius licet sedere,
Nunc est reddita dignitas equestris;
Turba non premimur, nec inquinamur.
Hæc & talia dum refert supinus,
Illas purpureas & arrogantes
Iussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum. 9.

Languebam: sed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum, Symmache, discipulis.
Centum me tetigere manus Aquilone gelatæ.
Non habui febrem, Symmache, nunc habeo.

Ad Regulum, de fama Poetarum posthuma. 10.

Esse quid hoc dicam, vivis quod fama negatur?
 Et sua quod rarus tempora lector amat?
 Hi sunt invidiæ nimirum, Regule, mores;
 Præferat antiquos semper ut illa novis.
 Sic veterem ingrati Pompeji quærimus umbram:
 Sic laudant Catuli vilia templa senes.
 Ennius est lectus salvo tibi Roma Marone:
 Et sua riserunt sæcula Mæonidem.
 Rara coronato plausere theatra Menandro:
 Norat Nasonem sola Corinna suum.
 Vos tamen, ô nostri, ne festinate, libelli:
 Si post fata venit gloria, non propero.

Ad Severum, de Stella. 11.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, aspidas uno
 Versat in articulo Stella, Severe, meus.
 Multas in digitis, plures in carmine gemmas
 Invenies: inde est hæc, puto, culta manus.

De eodem. 12.

Quod nutantia fronte perricata
 Gestat pondera Masthliion superbus,
 Aut grandis Linus omnibus lacertis
 Septem quod pueros levat, vel octo;
 Res non difficilis mihi videtur:
 Vno cum digito, vel hoc vel illo,
 Portet Stella meus decem puellas.

In Callistratum. 13.

Sum, fateor, semperque fui, Callistrate, pauper,
 Sed non obscurus, nec male notus eques:
 Sed toto legor orbe frequens, & dicitur, hic est:
 Quodque cinis paucis, hoc mihi vita dedit.
 At tua centenis incumbunt tecta columnis,
 Et libertinas arca flagellat opes:
 Magnaque Niliacæ servit tibi gleba Syenes;
 Tonderet & innumeros Gallica Parma greges.
 Hoc ego, tuque sumus. sed quod sum, non potes
 esse.
 Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

De Nannejo. 14.

Sedere primo solitus in gradu semper,
 Tunc cum liceret occupare, Nannejus:
 Bis excitatus terque transtulit castra;
 Et inter ipsas poene tertius fellas
 Post Caïumque Luciumque confedit.
 Illinc cucullo prospicit caput testus,
 Oculoque ludos spectat indecens uno.
 Et hinc miser dejectus in vitam transit,
 Subsellioque semifultus extremo,
 Et male receptus altero genu jactat:
 Equiti sedere, Lectioque se stare.

Ad Augustum. 15.

Quintus nostrorum liber est, Auguste, jocosum,
 Et queritur læsus carmine nemo meo.
 Gaudet honorato sed multus nomine lector,
 Cui victura meo munere fama datur. (ros?)
 Quid tamen hæc profunt quamvis venerantia mul-
 Non profiat: sane me tamen ista juvant.

Ad lectorem. 16.

Seria cum possim, quod delectantia malim
 Scribere; tu causa es, lector amice, mihi,
 Qui legis, & tota cantas mea carmina Roma.
 Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.
 Nam si falciferi defendere templa Tonantis,
 Sollicitisque velim vendere verba reis;
 Plurimus Hispanas mittet mihi nauta merretas,
 Et fiet vario sordidus ære sinus.
 At nunc conviva est, commissatorque libellus,
 Et tantum gratis pagina nostra placet.
 Sed non hac veteres contenti laude fuerunt,
 Cum minimum vati manus Alexis erat.
 Belle, inquis, dixi. satis est: laudabimus usque,
 Dissimulas? facies me puto caussidicum.

In Gelliam. 17.

Dum proavos, atavosque refers, & nomina magna:
 Dum tibi noster eques fordida conditio est:
 Dum te posse negas nisi lato, Gellia, clavo
 Nubere; nuphiti, Gellia, cistifero.

Ad Quintianum. 18.

Quod tibi Decembri mense, quo volant mappæ,
 Gracilesque ligulæ, cereique, chartæque,
 Et acuta senibus testa cum Damascenis,
 Præter libellos vernulas nihil misi:
 Fortasse avarus videor, aut inhumanus.
 Odi dolosas munerum & malas arteis.
 Imitantur hamos dona: namque quis nescit,
 Avidum vorata decipi scarum musca?
 Quoties amico diviti nihil donat,
 O Quintiane, liberalis est pauper.

Ad Cæsarem Germanicum. 19.

Si qua fides veri, præferri, maxime Cæsar,
 Temporibus possunt sæcula nulla tuis.
 Quando magis dignos licuit spectare triumphos?
 Quando Palatini plus meruere dei?
 Pulcrior & major quo sub duce Martia Roma?
 Sub quo libertas principe tanta fuit?
 Est tamen hoc vitium, sed non leve, sit licet unum,
 Quod colit ingratas pauper amicitias.
 Quis largitur opes veteri fidoque sodali?
 Aut quem prosequitur non alienus eques?
 Saturnaliæ ligulam misisse felibræ,
 Flammataeve togæ scriptula tota decem,
 Luxuria est, tumidique vocant hæc munera regis:
 Qui crepet aureolos, forsitan unus erit.
 Quatenus hi non sunt, esto tu, Cæsar, amicus.
 Nulla ducis virtus dulcior esse potest.
 Jamdudum tacito rides, Germanice, naso:
 Vrile, quod nobis, do tibi consilium.

*Ad (Iulium) Martia-
lem. 20.*

Si tecum mihi, care Martialis,
 Securis liceat frui diebus;
 Si disponere tempus otiosum,
 Et veræ pariter vacare vitæ:
 Nec nos atria, nec domos potentum,
 Nec lites tetricas, forumque triste
 Nossemus, nec imagines superbas:
 Sed gestatio, fabulæ, libelli,
 Campus, porticus, umbra, Virgo, thermæ;
 Hæc essent loca semper, hi labores.

Nunc vivit sibi neuter, heu, bonosque
Soles effugere atque abire sentit;
Qui nobis pereunt, & imputantur.
Quisquam vivere cum sciat, moratur?

De Apollonio. 21.

Quinctum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macro
Ante salutabat rhetor Apollonius.
Nunc utrumque suo resalutat nomine. quantum
Cura, laborque potest! scripsit, & edidit.

Ad Paullum. 22.

Mane domi nisi te volui meruique videre
Sint mihi, Paulle, tuæ longius Exquilæ.
Sed Tiburtinæ sum proximus accola pilæ,
Qua videt antiquum rustica Flora Iovem:
Alta Suburrani vincenda est semira clivi,
Et nunquam sicco sordida saxa gradu.
Vixque datur longas mulorum rumpere mandras,
Quæque trahi multo marmora fune vides.
Illud adhuc gravius, quod te post mille labores,
Paulle, negat lassio janitor esse domi.
Exitus hinc operis vani, togulæque madentis;
Vix tanti Paullum mane videre fuit.
Semper inhumanos habet officiosus amicos.
Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum. 23.

Herbarum fueras indurus, Basse, colores,
Iura theatralis dum siluere loci.
Quæ postquam placidi censoris cura renasci.
Iussit, & Oceanum certior audit eques:
Non nisi vel cocco madida, vel murice tincta
Veste nites; & te sic dare verba putas.
Quadringentorum nullæ sunt, Basse, lacernæ:
Aut ineus ante omnes Codrus haberet equum.

De Hermete. 24.

Hermes Martia sæculi voluptas;
Hermes omnibus eruditus armis;
Hermes & gladiator, & magister;
Hermes turba sui tremorque ludi;
Hermes quem timet Helius, sed unum,
Hermes cui cadit Advolans, sed uni.
Hermes vincere, nec ferire doctus,
Hermes suppositivus sibi ipsi,

Hermes

110. M. VAL. MARTIALIS

Hermes divitiarum locariorum ;
Hermes cura laborumque ludiarum ;
Hermes belligera superbus hasta ;
Hermes æquoreo minax tridente ;
Hermes casside languida timendus,
Hermes gloria Martis universi ;
Hermes omnia solus, & ter unus.

De Chærestrato. 25.

Quadringenta tibi non sunt, Chærestrate. surge,
Lectius, ecce, venit: ista, fuge, curre, late.
Ecquis, io, revocat, discedentemque reducit?
Ecquis, io, largas pandit amicus opes?
Quem chartis famæque damus, populisque lo-
quendum?

Quis Stygios non vult totus adire lacus?
Hoc, rogo, non melius, quam rubro pulpita nimbo
Spargere, & effuso permaduisse croco?
Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique micet?
O frustra locuples, ô dissimulatrix amici,
Hæc legis & laudas? quæ tibi fama perit?

Ad Codrum. 26.

Quod alpha dixi, Codre, poenulatorum:
Te nuper, aliqua cum jocarer in charta:
Si forte bilem movit hic tibi versus,
Dicas licebit beta me togatorum.

In fictum equitem. 27.

Ingenium, studiumque tibi, moresque, genusque
Sunt equitis, fateor: cætera plebis habes.
Bis septena tibi non sunt subsellia tanci,
Ut sedeas viso pallidus Oceano.

Ad Aulum, de Mamercio. 28.

Ut bene loquatur sentiatque Mamercus,
Efficere nullis, Aule, moribus possis:
Pietate fratres Curtios licet vincas,
Quiete Nervas, comitate Rufones,
Probitate Macros, æquitate Manricos,
Oratione Regulos, joci Paullos:
Rubiginosis cuncta dentibus rodit.
Hominem malignum forsan esse tu credas:
Ego esse miserum credo, cui placet nemo.

Ad Gelliam. 29.

Si quando leporem mittis mihi, Gellia, dicis:
Formosus septem, Marce, diebus eris.
Si non derides, si verum, lux mea, narras:
Edisti nunquam, Gellia, tu leporem.

Ad Varronem. 30.

Varro, Sophocleo non infitiande corhurno,
Nec minus in Calabria suspiciende lyra,
Differ opus: nec te facundi scena Catulli
Detineat, cultis aut Elegia comis.
Sed lege fumoso non aspernanda Decembri
Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
Commodius nisi forte tibi, potiusque videtur,
Saturnalia perdere, Varro, nuces.

*De ludo puerorum cum juven-
cis. 31.*

Adspice, quam placidis insultet turba juvenis;
Et sua quam facilis pondera taurus amet.
Cornibus hic pendet summis, vagus ille per arnos
Currit, & in toto ventilat arma bove.
At feritas immota riger. non esset arena
Tutior, & poterant fallere plana magis.
Nec trepidant gestus: & de discrimine palmæ
Securus puer est, sollicitumque pecus.

Ad Faustinum, de Crispo. 32.

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
Non dedit uxori: cui dedit ergo? sibi.

In caussidicum. 33.

Carpere caussidicus fertur mea carmina: quis sis
Nescio. si sciero, væ tibi caussidice.

*Epitaphium Erotii, ad Frontonem &
Flaccillam parentes. 34.*

Hanc tibi, Fronto pater, genitrix Flaccilla, puellæ
Oscula commendo deliciasque meas:
Parvula ne nigras horrescat Erotion umbras,
Oraque Tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies,

Inter

Inter tam veteres ludat lasciva patronos,
 Et nomen blæso garriat ore meum.
 Mollia nec rigidus cespes tegat ossa, nec illi
 Terra gravis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide, ad Fabullum. 35.

Dum sibi redire de Parrensisbus fundis
 Ducena clamat coccinatus Euclides,
 Corinthioque plura de suburbano,
 Longumque pulchra stemma repetit à Lede
 Et fuscitanti Lectio reluctatur;
 Equiti superbo, nobili, locupleti,
 Cecidit repente magna de sinu clavis.
 Nunquam, Fabulle, nequior fuit clavis.

De quodam impostore, ad Faustinum. 36.

Laudatus nostro quidam, Faustine, libello;
 Dissimulat, quasi nil debeat. imposuit.

Luget Erotium, & ridet Patrum. 37.

Puella senibus dulcior mihi cyncis,
 Agna Galei mollior Phalantini,
 Concha Lucrini delicatior stagni;
 Cui nec lapillos præferas Erythræos,
 Nec modo poliram pecudis Indicæ dentem,
 Nivesque primas, liliūque non tactum:
 Quæ crine vicit Bætici gregis vellus,
 Rhenique nodos, aureamque * nitellam:
 Fragavit ore, quod rosarium Pæsti; * *miscellanea*
 Quod Atticarum prima mella cerarum;
 Quod succinorum rapta de manu gleba:
 Cui comparatus indecens erat pavo,
 Inamabilis sciurus, & frequens phoenix:
 Adhuc recenti tepet Erotion busto,
 Quam pessimorum lex avara fatorum,
 Sexta peregit hieme, nec tamen tota,
 Nostros amores, gaudiumque, lususque.
 Et esse tristem me meus verat Pætus,
 Pectusque pulsans, pariter & comam vellens,
 Deslere non te vernulæ pudet morrêm?
 Ego conjugem, inquit, extuli, & tamen vivo.

Notam,

Notam, superbam, nobilem, locupletem.

Quid esse nostro fortius potest Pæto?

Ducenties accepit, & tamen vivit.

In Calliodorum. 38.

Calliodorus habet censum (quis nescit?) equestre;

Sexte; sed & fratrem Calliodorus habet:

Quadringenta secas, qui dicit *ὄνα μέγα*:

Vno credis equo posse sedere duos?

Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto?

Non esset Pollux si tibi, Castor eras.

Vnus cum sitis; duo, Calliodore, sedetis.

Surge: solœcismum, Calliodore, facis.

Aut imitare genus Ledæ: cum fratre sedere

Non potes; alternis, Calliodore, sede.

In Charinum. 39.

Supremas tibi tricies in anno

Signanti tabulas, Charine, misi.

Hybleis madidas thymis placentas.

Defeci: miserere jam, Charine.

Signa rarius, aut semel fac illud,

Mentitur tua quod subinde tuffis.

Excussi loculosque, sacculumque,

Croeso divitior licet fuisset,

I ro pauperior forem, Charine,

Si conchen toties meam comesses.

Ad Artemidorum, de Venere in-
feliciter picta. 40.

Pinxisti Venerem, colis, Artemidore, Minervam.

Et miraris, opus displicuisse tuum?

In Didymum. 41.

Spadone cum sis evirator fluxo,

Et concubino mollior Colæneo,

Quem sectus ululât matris entheæ Gallus;

Theatra loqueris, & gradus, & edicta;

Trabeasque, & Idus, fibulasque, censusque;

Et pumicata pauperes manu monstras.

Sedere in equitum liceat an tibi scamnis,

Videbo, Didyme: non licet maritorum.

H

Amici

*Amicis quod datur, non
perire. 42.*

Callidus effracta nummos fur auferet arca.
Prosterner patrios impia flamma Lares.
Debitor usuram pariter sortemque negabit.
Non reddet sterilis semina jacta seges.
Dispensatorem fallax spoliabit amica.
Mercibus exstructas obruet unda rates.
Extra fortunam est quidquid donatur amicis :
Quas dederis, solas semper habebis opes.

De Thaide & Lecania. 43.

Thais habet nigros, niveos Lecania dentes.
Quæ ratio est ? empros hæc habet, illa suos.

In Dentonem. 44.

Quid factum est, rogo, quid repente factum est ?
Ad cenam mihi, Dento, quod vocanti
(Quis credat ?) quater ausus es negare.
Sed nec respicis, & fugis sequentem ;
Quem thermis modo quærere, & theatris.
Et conclavibus omnibus solebas.
Sic est : captus es unctiore cena,
Et major rapuit canem culina
Iam te : sed cito cognitum & relictam
Cum fastidierit popina dives ,
Antiquæ venies ad ossa cœnæ.

In Bassam. 45.

Dicis formosam, dicis te, Bassa, puellam.
Istud, quæ non est, dicere, Bassa, solet.

Ad Diadumenum. 46.

Bassia dum nolo, nisi quæ luctantia carpsi ;
Et placet ira mihi plus tua, quam facies :
Vt te sæpe rogem cædo, Diadumene, sæpe.
Consequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone. 47.

Nunquam se cenasse domi Philo jurat & hoc est ;
Non cenat, quoties pemo vocavit eum.

De Encolpo, Pudentis puero. 48.

Quid non cogit amor? sequit nolente capillos
 Encolpus domino, nec prohibente tamen.
 Permisit, flevitque Pudens, sic cessit habenis
 Audaci questus de Phaethonte pater.
 Talis raptus Hylas, talis deprensus Achilles
 Deposuit gaudens, matre dolente, comas.
 Sed tu nec propera, brevibus nec crede capillis;
 Tardaue, pro tanto munere, barba veni.

Ad Labienum. 49.

Vidissem modo forte cum sedentem
 Solum te, Labiene; tres putavi:
 Calvæ me numerus tuæ fefellit.
 Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,
 Quales nec puerum decere possint.
 Nudum est in medio caput, nec ullus
 In longa pilus area notatur.
 Hic error tibi profuit Decembri,
 Tunc cum prandia misit Imperator,
 Cum panariolis tribus redisti.
 Talem Geryonem fuisse credo.
 Vires censeo porticum, Philippi,
 Si te viderit Hercules, peristi.

In Charopinum. 50.

Ceno domi quoties nisi te, Charopine, vocavi,
 Protinus ingentes sunt inimicitiae:
 Meque petis stricto medium transfigere ferro,
 Si nostrum sine te scis caluisse focum.
 Nec semel ergo mihi factum fecisse licebit?
 Improbius nihil est hac, Charopine, gula.
 Desine jam nostram, precor, observare culinam;
 Atque aliquando meus det tibi verba coquus.

Ad Rufum. 51.

Hic qui libellis prægravem gerit levam,
 Notariorum quem premit chorus levis,
 Qui codicillis hinc & inde prolatis,
 Epistolisque commodat gravem vultum,
 Similis Catoni, Tullioque, Brutoque,
 Expressere, Rufe, fidiculæ licet cogant,
 Ave Latinum, *χαίρει* non potest Græcum,
 Si fingere istud me putas, salutemus.

In Posthumum. 42.

Quæ mihi præstiteris memini, semperque tenebo,
 Cur igitur taceo, Posthume? tu loqueris.
 Incipio quoties alicui tua dona referre,
 Protinus exclamat: dixerat ipse mihi.
 Non belle quædam faciunt duo: sufficit unus
 Huic operi: si vis, ut loquar; ipse tace.
 Crede mihi, quamvis ingentia, Posthume, dona
 Auctoris pereunt garrulitate sui.

Ad Bassum. 53.

Colchida quid scribis, quid scribis, amice, Thyestæ?
 Quo tibi vel Nioben, Bassæ, vel Andromachen?
 Materia est, mihi crede, tuis aptissima chartis:
 Deucalion; vel, si non placet hic, Phaerbon.

De rhetore Apollonio. 54.

Extemporalis factus est meus rhetor:
 Calpurnium non scripsit, & salutavit.

*Cum aquila portante Iovem,
 Dialogismus. 55.*

Dic mihi, quem portes, volucrum regina? Ton-
 nantem.

Nulla manu quare fulmina gestat? amat.
 Quo calet igne deus? pueri. Cur miris aperto
 Respicias ore Iovem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum. 56.

Cui credas, Lupe, filium magistro,
 Quæris sollicitus diu, rogasque.
 Omnes grammaticosque, rhetorasque
 Devites, moneo: nihil sit illi
 Cum libris Ciceronis, aut Maronis.
 Famæ Tutilium suæ relinquit.
 Si versus facit, abdicet Poetam.
 Artes discere vult pecuniosas?
 Fac, discat citharoædus, aut choraules.
 Si duri puer ingeni videtur.
 Præconem facias, vel architectum.

Ad Cinnam. 57.

Cum voco te dominum, noli tibi, Cinna, placere?
 Sepe etiam seruum sic resaluto tuum.

Ad Posthumum. 58.

Cras te victurum, cras dicis, Posthume semper.
 Dic mihi cras istud, Posthume, quando venit ?
 Quam longe est cras istud ? ubi est ? aut unde pe-
 tendum ?
 Numquid apud Parthos Armeniosque latet ?
 Iam cras istud habet Priami vel Nestoris annos.
 Cras istud quanti, dic mihi, possit emi ?
 Cras vives : hodie jam vivere, Posthume, serū est.
 Ille sapit, quisquis, Posthume, vixit heri.

Mittit Stella fictilia. 59.

Quod non argentum, quod non tibi mittimus au-
 Hoc facimus caussa, Stella diserte, tua. (rum :
 Quisquis magna dedit, voluit sibi magna remitti :
 Fictilibus nostris exoneratus eris.

Ad detractorem. 60.

Allatres licet usque nos & usque,
 Et ganniribus improbis lacessas :
 Certum est hanc tibi pernegare famam,
 Olim quam petis in meis libellis,
 Qualiscunque legaris ut per orbem.
 Nam te cur aliquis sciat fuisse ?
 Ignotus pereas, miser, necesse est.
 Non deerunt tamen hac in urbe forsan
 Vnus, vel duo, tresve, quattuorve,
 Pellein reddere qui velint caninam.
 Nos hac à scabie tenemus ungues.

In Marianum. 61.

Crispulus iste quis est, uxori semper adhæret
 Qui, Mariane, tuæ ? Crispulus iste quis est,
 Nescio quid dominæ teneram qui garrir in aurē,
 Et sellam cubito dexteriore premit ?
 Per cuius digitos currit levis annulus omnes :
 Crura gerit nullo qui violata pilo.
 Nil mihi respondes ? uxoris res agit, inquis,
 Iste meæ : sane certus & asper homo est ?
 Procuratorem vultu qui præferat ipso :
 Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
 O quam dignus eras alapis, Mariane, Latini !
 Te successurum credo ego Panniculo.
 Res uxoris agit, res ullas Crispulus iste ?
 Res non uxoris, res agit ipse tuas.

Ad hospites. 62.

Iure tuo nostris maneat licet hospes in hortis,
 Si pores in nudo ponere membra solo:
 Aut si portatur tecum tibi magna supellex,
 Nam mea jam digitum sustulit hospitibus.
 Nulla regit fractos nec inanis culcitra lectos,
 Putris & abrupta fascia recte jacet.
 Sit tamen hospitium nobis commune duobus:
 Eni hortos; plus est: instrue tu; minus est.

Ad Ponticum. 63.

Quid sentis, inquis, de nostris, Marce, libellis?
 Sic me sollicitus, Pontice, sæpe rogas.
 Admiror; stupeo; nihil est perfectius illis;
 Ipse tuo cedit Regulus ingenio.
 Hoc sentis? inquis: faciat tibi sic bene Cæsar,
 Sic Capitolinus Iupiter: immo tibi:

Ad suos ministros. 64.

Sextantes, Callite, duos infunde Falerni:
 Tu super æstivas, Alcime, solve nives.
 Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
 Lassenturque rosis tempora futilibus.
 Iam vicina jubent nos vivere Mausolea,
 Cum doceant ipsos posse perire deos.

Ad Cæsarem. 65.

Altra polumque dedit, quamvis obstante noverca,
 Alcidae Nemeæ terror, & Arcas aper;
 Et castigatum Libyæ ceroma palestræ;
 Et gravis in Siculo pulvere fusus Eryx;
 Silvarumque tremor, tacita qui fraude solebat
 Ducere nec rectas Cacus in antra boves.
 Ista tuæ, Cæsar, quora pars spectatur arenæ?
 Dat majora novus prælia mane dies.
 Quot graviora cadunt Nemeæo pondera monstro?
 Quot tua Mænalios collocat hasta suos?
 Reddatur si pugna triplex pastoris Iberi,
 Est tibi, qui possit vincere Geryonem.
 Sæpe licet Grajæ numeretur bellua Lernæ,
 Improba Niliacis quod facit Hydra feris?
 Pro meritis cælum tantis, Auguste, dederunt
 Alcidae cito, dî: sed tibi sero dabunt.

In Pontilianum. 66.

Sæpe salutatus, nunquam prior ipse salutas :
Sic erit æternum, Pontiliane, vale.

De hirundine. 67.

Hibernos peterent solito cum more recessus
Arthides, in nidis una remansit avis.
Deprendere nefas ad tempora verna reversæ,
Et profugam volucres diripuerunt suæ.
Sero dedit poenas. discerpi noxia mater
Debuerat : sed tunc cum laceravit Itym.

Ad Lesbiam. 68.

Arctoa de gente comam tibi, Lesbia, misi :
Vi scires quanto sit tua flava magis.

In M. Antonium. 69.

Antoni Phario nil obesture Phorino,
Et levius tabula, quam Cicerone nocens :
Quid gladium demens Romana stringis in ora ?
Hoc admisisset nec Catilina nefas.
Impius infando miles corrumpitur auro :
Et tantis opibus vox tacet una tibi.
Quid profunt sacræ pretiosa silentia linguæ ?
Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco, ad Maximum. 70.

Infusum sibi nuper à patrone
Plenum, Maxime, centies Syrisco.
In sellariolis vagus popinis
Circa balnea quattuor peregit.
O quanta est gula, centies comesse !
Quanto major adhuc, nec accubare !

Ad Faustinum. 71.

Humida qua gelidas summittit Trebula vallis,
Et viridis Cancræ mensibus alget ager ;
Rura Cleoneo nunquam temerata Leone,
Et domus Æolio semper amica Noto :
Te, Faustine, vocant : longas his exige messes
Collibus : hibernum jam tibi Tibur erit.

*Ad Rufum, de origine**Bacchi. 72.*

Qui potuit Bacchi matrem dixisse Tonantem,
Ille potest Semelem dicere, Rufe, patrem.

Ad Theodorum. 73.

Non donem tibi cur meos libellos
Oranti toties, & exigenti,
Miraris, Theodore? magna causa est:
Dones tu mihi ne tuos libellos,

De Pompejo & filiis. 74.

Pompejos juvenes Asia atque Europa, sed ipsum
Terra tegit Libyes, si tamen ulla tegit.
Quid mirum toro si spargitur orbe? jacere
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum. 75.

Quæ legis causa nupsit tibi Lælia, Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam.

Ad Cinnam. 76.

Profecit poto Mithridates sæpe veneno,
Toxica ne possent sæva nocere sibi.
Tu quoque cavisti cenando tam male semper,
Ne posses unquam, Cinna, perire fame.

Ad Marulum pederastam. 77.

Narratur belle quidam dixisse, Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auricula.

Ad Turanium. 78.

Si tristi domicenio laboras,
Turani: potes esurire mecum.
Non deerunt tibi, si soles *ωρωίνα*,
Viles Cappadocæ, gravesque porri:
Divisis cybium latebit ovis:
Ponetur digitis tenendus ustis
Nigra coliculus virens patella,
Argentem modo qui reliquit hortum:
Et pultem niveam premens botellus:
Et pallens faba cum rubente lardo.

EPIGRAMMAT. LIB. V.

135

Menſæ munera ſi voles ſecundæ :
 Marcentes tibi porrigantur uvæ,
 Et nomen pira quæ ferunt Syrorum,
 Et quas docta Neapolis creavit
 Lento caſtaneæ vapore toſtæ :
 Vinum tu facies bonum bibendo.
 Poſt hæc omnia forte ſi movebit
 Bacchus, quam ſolet, eſuritionem,
 Succurrent tibi nobiles olivæ
 Piceni modo quas tulere rami,
 Et fervens cicer, & repens lupinus.
 Parva eſt cenula (quis poteſt negare ?)
 Sed finges nihil, audiesve fictum,
 Et vultu placidus tuo recumbes ;
 Nec craſſum dominus leget volumen :
 Nec de Gadibus improbis puellæ
 Vibrabunt ſine fine prurientes
 Laſcivos docili tremore lumbos :
 Sed, quod non grave ſit nec inſicetum,
 Parvi tibia condyli ſonabit.
 Hæc eſt cenula. Claudiam ſequeris :
 Quam nobis cupis eſſe tu priorem.

In Zoilum. 79.

Vndecies una ſurrexti, Zoile, cena ;
 Et mutata tibi eſt ſyntheſis undecies :
 Sudor inhæreret madida ne veſte retentus,
 Et laxam tenuis læderet aura cutem.
 Quare ego non ſudo, qui tecum ; Zoile, cenæ ?
 Frigus enim magnum ſyntheſis una facit.

Ad Severum. 80.

Non totam mihi ſi vacabis horam,
 Dones, & licet imputes, Severe,
 Dum noſtras legis exigisque nugas.
 Durum eſt perdere ſerias. rogamus,
 Laſturam patiaris hanc, ferasque.
 Quod ſi legeris ipſe cum diſerto
 (Sed numquid ſumus improbi ?) Secundo ;
 Plus multo tibi debiturus hic eſt,
 Quam debet domino ſuo, libellus.
 Nam ſecurus erit, nec inquieta
 Laſſi marmora Siſyphi videbit,
 Quem cenſoria cum meo Severo
 Docti lima momorderit Secundi,

H 5

Ad

Ad Æmilianum. 81.

Semper eris pauper, si pauper es, Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

In Gaurum. 82.

Quid promittebas mihi millia, Gaure, ducenta :
Si dare non poteris millia, Gaure, decem ?
An potes, & non vis : rogo, non est turpius istud ?
I, tibi disperdas, Gaure : pusillus homo es.

Ad Dindymum. 83.

Insequeris, fugio ; fugis, insequor ; hæc mihi
mens est :
Velle tuum nolo, Dindyme, nollo volo.

Ad Gallam. 84.

Iam tristis nucibus puer relictis.
Clamose revocatur à magistro.
Et blando male proditus fritillo,
Arcana modo raptus è popina,
Ædilem rogat udus aleator.
Saturnalia transiere rota :
Nec munuscula parva, nec minora
Misti mihi, Galla, quæ solebas.
Sane sic abeat meus December.
Scis certe puto * vestra jam venire
Saturnalia Marrias Kalendas.
Tunc reddam tibi, Galla, quod dedisti.

* nostra

M. VAL.